

[Hanne Reintoft.]

han havde boet i alt i 10 år og havde kone og 2 små børn, oven i købet en italiensk kone, han ikke kunne blive skilt fra. Er det de vilkår, fremmedarbejderne skal have? Skal de herop og tro, de kan få lov at leve på lige fod, men så blive behandlet på den måde, hvis de kommer i vanskeligheder og oven i købet tager konsekvenserne af deres handlinger?

Lad mig igen henstille, at vi ved en eventuel tilgang af fremmedarbejdere holder os til visse sprogområder, så vi kan intensivere sprogundervisningen, og at man inden indvandringen giver virkelige oplysninger om vores inflation, vores kæmpeskatter og vores bolignød. Hr. Aksel Larsen var inde på, at de måske ikke ønskede sig boliger af standard som vore. Det tror jeg nok de gør, men de skal i hvert fald inden have besked på, hvad de koster, for det kan jo godt være, det afskrækker nogle fra at tage herop. Der bliver ganske rigtigt ikke meget tilovers, når huslejen og skatten er betalt.

Lad mig til sidst sige, at man godt i denne forbindelse — det er så moderne i visse kredse — kan lade være med at misbruge ordet internationalisme. Det, at danske arbejdere ikke kan finde beskæftigelse på grund af erhvervslivets strukturproblemer, og det, at udenlandske arbejdere i nød og elendighed drager verden rundt, det har ikke noget med internationalisme at gøre. Det, der er internationalt i denne sag, er, at både danske og udenlandske arbejdere må finde sammen for at bekæmpe de arbejdsgivere, der udbytter dem og benytter sig af deres, desværre, svage samfundsmæssige stilling.

Og så vil vi i øvrigt gerne endnu en gang fremhæve kravet om et øjeblikkeligt stop for indvandring af flere fremmedarbejdere.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Jeg har forstået de udtalelser, der er fremsat fra de forskellige ordførere med undtagelse af fru Hanne Reintoft, derhen, at der er nogenlunde enighed i den vurdering, som jeg prøvede på i min redegørelse for en uge siden at trække frem som den i øjeblikket væsentligste konklusion, når det drejer sig om en vurdering af gæstearbejderproblematikken ud fra et økonomisk synspunkt; de sociale synspunkter kommer jeg tilbage til.

Jeg forstår, at man er enig i, i hvert fald i det væsentlige, at den grundholdning, ud fra hvilken de konkrete gæstearbejderproblemer bør søges løst, er den, at vi ikke skal prøve at indkapsle os her i landet i forhold til gæstearbejderproblematikken, men at vi må erkende, at vi har brug for gæstearbejdere til at løse flaskehalsproblemer og visse økonomiske vækstproblemer, som vi i de kommende år måske ikke kan klare på grundlag af indenlandsk arbejdskraft.

Der er også enighed om, at man i denne forbindelse skal afveje situationen over for en løbende løsning af de strukturproblemer på det hjemlige arbejdsmarked, som nu engang løses bedst, når det kan karakteriseres som et stramt arbejdsmarked. Jeg hører til dem, der tror, at arbejdsmarkedet her i landet i de kommende år vil være karakteriseret af forskellige grader af stramhed, men ikke karakteriseret af en svingning mellem, hvad man kan kalde fuld beskæftigelse og arbejdsløshed. Det er altså i dette arbejdsmarked, vi skal søge løbende at finde løsningen af spørgsmålet: hvor mange gæstearbejdere er det naturligt og hensigtsmæssigt ud fra arbejdsmarkedsmæssige og økonomiske synspunkter at give adgang her til landet?

Dette er en konklusion, som for mig står — i det omfang der er enighed om den, og det forstår jeg der er — som et ganske solidt grundlag at bygge også en mere detaljeret gæstearbejderpolitik op på efterhånden. Det er jo ikke sådan, at jeg har sagt, vi skal ikke lave nogen gæstearbejderpolitik endnu. Det, jeg har sagt i min redegørelse, er, at der kan være mange enkeltheder, hvorom vi først kan træffe beslutningerne efterhånden, men gerne ud fra et grundsynspunkt, og det grundsynspunkt, som jeg her har refereret, forstår jeg har fundet tilslutning.

Man har fra forskellig side været inde på, i første omgang hr. Finn Christensen, at der var behov for nøjere analyser af gæstearbejdernes betydning for dansk økonomi på længere sigt. Jeg forstod det sådan, at formålet med disse analyser skulle være at tilrettelægge en langsigtet målsætning med hensyn til, hvor mange gæstearbejdere vi skal have. Man har i fremmedarbejderudvalgets betænkning været inde på lignende synspunkter. Man har et kapitel, hvor man opregner de forskellige synspunkter og faktorer, der i denne forbindelse bør tages i